

OBSAH MAPY

RNDr. Tomáš ŘEZŇÍK, Ph.D.
21. dubna 2009

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Kompozice mapy

Název
S
Vedlejší mapa

Měřítko

Legenda

Mapové pole

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Základní kompoziční prvky mapy

TEXTOVÉ A GRAFICKÉ MARGINÁLIE
(doprovodné texty, grafy, fotografie, tabulky, doplňkové mapky)

NÁZEV MAPY

MAPOVÉ POLE
(prvky speciálně tématická, prvky topografického podkladu, orientační síť...)

LEGENDA

RÁMOVÉ ÚDAJE

MĚŘITKO

TÍRAŽNÍ ÚDAJE

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Základní kompoziční prvky mapy

ÚZEMNÍ ROZLOŽENÍ PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ V TURISTICKÉM REGIONU JIZERSKÉ HORY

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Základní kompoziční prvky mapy

ÚZEMNÍ PRŮMĚTY VYBRANÝCH OBJEKTŮ V TURISTICKÉM REGIONU JIZERSKÉ HORY

RNDr. Tomáš Řezník, Ph.D.
Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chybná kompozice mapy

JIHOČESKÝ KRAJ

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Název

S mapovým polem tvoří nejvýraznější prvek mapové kompozice. V názvu užíváme KAPITÁLKY. Název neobsahuje slovo mapa. Měl by obsahovat **věcné, prostorové a časové určení**.

Může obsahovat podnázevy.

~~Administrativní mapa Karlovarského kraje~~

~~PRŮMĚRNÁ TEPLOTA VZDUCHU V LEDNU~~
~~KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ~~

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Legenda

Vypracování legendy patří mezi nejzávažnější a nejobtížnější úkoly při tvorbě mapy. Základem pro její zpracování je obsah konkrétní mapy.

Zásady tvorby legendy (Drápela, 1983):

- musí být úplná
- musí stejně označovat stejně
- musí být srozumitelná, čitelná a dobře zapamatovatelná
- musí být sestavena v logicky uspořádaný systém
- musí být v souladu s označováním na mapě

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Legenda

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Legenda

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v legendě

hustota [obyv./km²]

- méně než 100
- 100 - 120
- 121 - 140
- 141 - 160
- více než 160

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v legendě

~~Vsuvativky~~

- Krajské sídlo
- Sídla ORP
- Hranice kraje

Hustota osídlení: obyv. / km²

- 69 - 97
- 97 - 114
- 114 - 146
- 146 - 1611

okresní sídlo

vrchol

počet obyv. v letech:

- 1991
- 1999
- 2001
- 2002
- 110 000

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Tiráž a mapové pole

- Tiráž**
Umísťuje se nejčastěji k dolnímu okraji mapy. Obsahuje informace o autorovi mapy, rok vydání, počet výtisků apod.
- Mapové pole**
Mapové pole tvoří vlastní mapa.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

Průměrná teplota vzduchu v lednu

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření - popis

POPIS MUSÍ BÝT ČITELNÝ ZPRAVA A ZDOLA

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Měřítko mapy

- Číselné
- Grafické
- Slovní

1 : 250 000

1 cm na mapě se rovná 2,5 kilometrům

Mafstab von 20000 Schritten = 2 Meilen

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Měřítko

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Nadstavbové prvky

- směrovka

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Nadstavbové prvky - směrovka

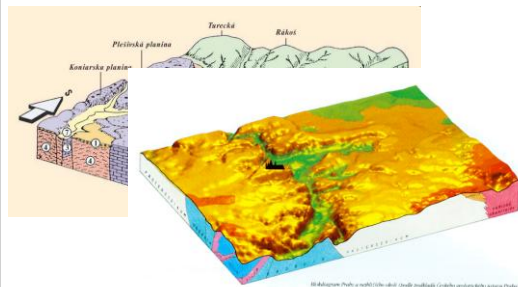
Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Nadstavbové prvky

- směrovka
- logo
- reklamy
- tabulky a grafy
- diagramy a schémata
- blokdigramy

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Blokdiagramy

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Nadstavbové prvky

- směrovka
- logo
- reklamy
- tabulky a grafy
- diagramy a schémata
- blokdiagramy
- vedlejší mapy a výřezy
- textová pole

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Vedlejší mapové pole

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

OBSAH MAPY

- prvky matematické
- prvky fyzickogeografické
- prvky socioekonomické (humánní)
- prvky speciálně tematické
- prvky pomocné
- prvky doplňkové

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Prvky matematické

- Kartografické zobrazení
- Měřítko mapy
- Hodnotové měřítko
- Souřadnicový a výškový systém
- Zeměpisná, kartografická a orientační síť
- Bodové pole
- Rám mapy

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Hodnotové měřítko

- Záležitost zejména tematických map
- Plocha vyjadřuje skutečné kvantitativní hodnoty prvků
- Nutnost vlastního měřítka - hodnotového

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

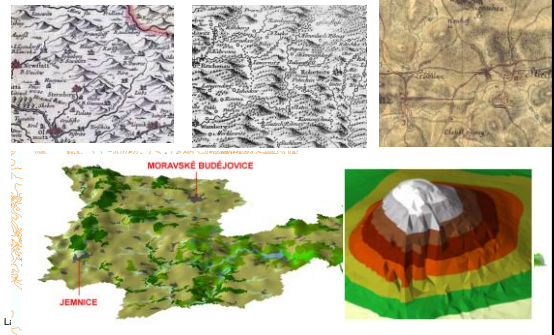
Prvky fyzickogeografické

- Reliéf
- Vodstvo
- Rostlinný kryt
- Půdy

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Prvky fyzickogeografické - reliéf

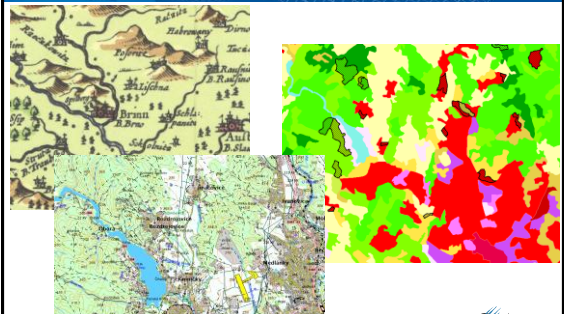
Prvky fyzickogeografické - vodstvo

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Prvky fyzickogeografické – rostlinný kryt

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

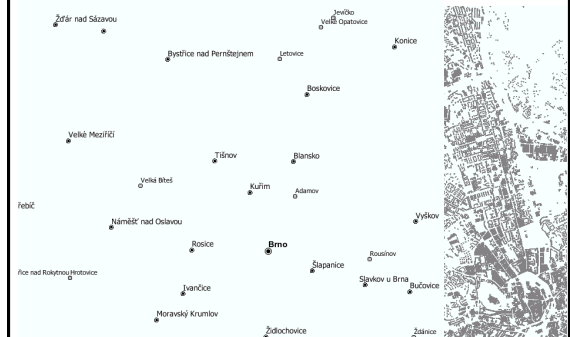
Prvky socioekonomické (humánní)

- Sídla
- Průmyslové, zemědělské, sociálně kulturní a jiné objekty
- Komunikace a spoje
- Hranice

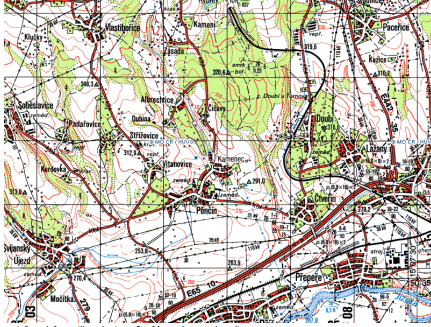
Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Prvky humánní - sídla

Topografická mapa

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Prvky speciálně tematické

- Všeobecný topografický podklad
- Geografický (regionální) základ
- Tematická nadstavba

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Tematická nadstavba

PIVOVARY A PĚSTOVÁNÍ CHMELE V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2003

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Chyby v mapovém vyjádření

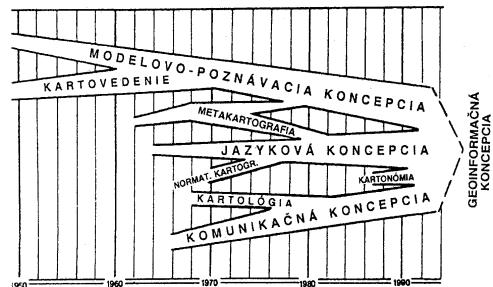
- Chyby na mapách pramení z:
 - věcné (faktografické) chyby
 - chyby v používání konkrétního národního jazyka (např. pravopisné chyby)
 - vlastní **kartografické chyby**

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

MAPOVÉ TEORIE

Vývoj kartografických teorií

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Informační teorie mapy

- A. Koláčný, J.Krcho, V.I. Suchov
- redukce funkce mapy na prostředek přenosu informace

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Východiska informační teorie mapy

- Informaci obsahuje každé místo na mapě (i prázdné)
- Tyto informace jsou určeny pro přenos
- Cíl mapy i kartografie je informační
- Informace na mapě je možné sčítat

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Komunikační teorie mapy

- A. Koláčný, L. Ratajský, A.H. Robinson
- Mapa je komunikační prostředek mezi kartografem a čtenářem.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Koncepce mat. – kart. modelování

- J. Krcho
- Přirovnává mapu k matematicko – kartografickému modelu.
- Vznikají z matematických modelů zavedením teritoriálních parametrů
- Východisko pro automatizovanou tvorbu map

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Systémová koncepce

- J. Krcho

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita

Jazyková koncepce mapy

- J. Bertin, A. F. Aslanikašvili, J. Pravda
- Mapa vyjadřuje skutečnosti a vztahy prostřednictvím mapového jazyka.

Laboratoř geoinformatiky a kartografie, Masarykova univerzita